

Ασκηση

1) Δίνεται η περιγραφή κίνησης σώματος κατά Lagrange (υλική): $x_1 = \sum_1 (L+t)$
 $x_2 = \sum_2 (L+t)^2$
 $x_3 = \sum_3 (L+t)^3$

$t=0$ $x_1 = \sum_1$ $x_2 = \sum_2$ $x_3 = \sum_3$

Χωρική περιγραφή: $\sum_1 = \frac{x_1}{L+t}$
 (Lagrange) $\sum_2 = \frac{x_2}{(L+t)^2}$
 $\sum_3 = \frac{x_3}{(L+t)^3}$

i) Να βρεθεί το πεδίο ταχύτητας σε περιγραφή Euler και Lagrange.

$v_1 = \frac{dx_1}{dt} = \sum_1$ $v_2 = \frac{dx_2}{dt} = 2 \cdot \sum_2 \cdot (L+t)$ $v_3 = \frac{dx_3}{dt} = 3 \cdot t \cdot \sum_3$

υλική περιγραφή (Euler) $\rightarrow$ χωρική περιγραφή (Lagrange)

$v_1 = \frac{x_1}{L+t}$ $v_2 = \frac{2 \cdot x_2}{L+t}$ $v_3 = \frac{3 \cdot t \cdot x_3}{L+t^2}$

ii) Να βρεθεί το πεδίο επιταχύνσεων κατά Euler και Lagrange.

$a_1 = \frac{dv_1}{dt} + v_1 \cdot \frac{dv_1}{dx_1} = -\frac{x_1}{(L+t)^2} + \frac{x_1}{L+t} \cdot \frac{1}{L+t} = 0$

$a_2 = \frac{dv_2}{dt} + v_2 \cdot \frac{dv_2}{dx_2} = \frac{2 \cdot x_2}{(L+t)^2} + \frac{2 \cdot x_2 \cdot 2}{(L+t)^2} = \frac{6 \cdot x_2}{(L+t)^2}$

$a_3 = \frac{dv_3}{dt} + v_3 \cdot \frac{dv_3}{dx_3} = -\frac{4 \cdot t^2 \cdot x_3}{(L+t)^3} + \frac{4 \cdot t^2 \cdot x_3}{(L+t)^3} = 0$

χωρική περιγραφή (Lagrange) $\rightarrow$ υλική περιγραφή (Euler)

$a_1 = 0$ $a_2 = \frac{6 \cdot \sum_2}{(L+t)^2}$ $a_3 = 0$

κίνηση 2 Περιγραφή κίνησης κατά Lagrange-χωρική περιγραφή: $x_1 = \frac{\sum_1 + \sum_2}{2} \cdot e^t + \frac{\sum_1 - \sum_2}{2} \cdot e^{-t}$ ①
 $x_2 = \frac{\sum_1 + \sum_2}{2} \cdot e^t - \frac{\sum_1 - \sum_2}{2} \cdot e^{-t}$ ②
 $x_3 = \sum_3$ ③

Από ① + ②: $\frac{x_1 + x_2}{2} = \frac{\sum_1 + \sum_2}{2} \cdot e^t$ ④

Από ① - ②: $\frac{x_1 - x_2}{2} = \frac{\sum_1 - \sum_2}{2} \cdot e^{-t} \Rightarrow \frac{\sum_1 - \sum_2}{2} \cdot e^t = \frac{x_1 - x_2}{2}$

i) Να βρεθεί το πεδίο ταχύτητας να να εκφραστεί κατά Euler και Lagrange.

$v_1 = \frac{dx_1}{dt} = \frac{\sum_1 + \sum_2}{2} \cdot e^t - \frac{\sum_1 - \sum_2}{2} \cdot e^{-t}$ ή $v_1 = \frac{x_1 + x_2}{2} - \frac{x_1 - x_2}{2} = x_2$

$v_2 = \frac{dx_2}{dt} = \frac{\sum_1 + \sum_2}{2} \cdot e^t + \frac{\sum_1 - \sum_2}{2} \cdot e^{-t}$ ή $v_2 = \frac{x_1 + x_2}{2} + \frac{x_1 - x_2}{2} = x_1$

$v_3 = \frac{dx_3}{dt} = 0$

ii) $a_1 = \frac{dv_1}{dt} + v_1 \cdot \frac{dv_1}{dx_1} = 0$

$a_2 = \frac{dv_2}{dt} + v_2 \cdot \frac{dv_2}{dx_2} = 0$

$a_3 = \frac{dv_3}{dt} + v_3 \cdot \frac{dv_3}{dx_3} = 0$

Δίνεται χωρική περιγραφή (κατά Lagrange) κίνησης πεντάκι ωματίσθου $x_1 = (1+b^2 t^2) \bar{x}_1$

$$x_2 = \bar{x}_2$$

$$x_3 = \bar{x}_3$$

Ψάφη περιγραφή (κατά Euler) $\bar{x}_1 = \frac{x_1}{1+b^2 t^2}$

$$\bar{x}_2 = x_2$$

$$\bar{x}_3 = x_3$$

$$v_1 = \frac{dx_1}{dt} = 2b^2 t \cdot \bar{x}_1 = \frac{2b^2 t \cdot x_1}{1+b^2 t^2}$$

$$v_2 = \frac{dx_2}{dt} = 0$$

$$v_3 = \frac{dx_3}{dt} = 0$$

$$a_1 = \frac{dv_1}{dt} + v_1 \frac{dv_1}{dx_1} = \frac{2b^2 x_1 (1+b^2 t^2) - 2b^2 t x_1 2t}{(1+b^2 t^2)^2} + \frac{2b^2 t x_1}{1+b^2 t^2} \cdot \frac{2b^2 t}{1+b^2 t^2} = \frac{2b^2 x_1}{1+b^2 t^2} = 2b^2 \bar{x}_1$$

$$a_2 = 0$$

$$a_3 = 0$$

Πρώτη κίνηση πεντάκι ωματίσθου (περιγραφή κατά Lagrange)

Lagrange	Euler
$x_1 = \bar{x}_1 + 2 \bar{x}_2 t^2$	$\bar{x}_1 = x_1 - 2 \bar{x}_2 t^2$ (1)
$x_2 = \bar{x}_2 + 2 \bar{x}_1 t^2$	$\bar{x}_2 + 2 x_1 - 4 \bar{x}_2 t^2 = x_2 \Rightarrow \bar{x}_2 = \frac{x_2 - 2x_1}{1-4t^2}$ (2)
$x_3 = \bar{x}_3$	$\bar{x}_3 = x_3$
	Από (1) & (2): $\bar{x}_1 = x_1 - 2 \frac{x_2 - 2x_1}{1-4t^2}$

ii) Να βρεθούν οι συνιστώσες της ταχ. για $t=1s$ αν για $t=1$ ήταν οι (2,3,4)

Για $t=1s$: $x_1=2 \Rightarrow \bar{x}_1 + 2 \bar{x}_2 = 2 \Rightarrow \bar{x}_1 = 2 - 2\bar{x}_2$ (3)

$x_2=3 \Rightarrow \bar{x}_2 + 2 \bar{x}_1 = 3 \Rightarrow \bar{x}_2 + 2(2 - 2\bar{x}_2) = 3 \Rightarrow -3\bar{x}_2 + 4 = 3 \Rightarrow \bar{x}_2 = \frac{1}{3}$ (4)

$x_3=4 \Rightarrow \bar{x}_3 = 4$

Από (3) & (4): $\bar{x}_1 = 2 - 2 \cdot \frac{1}{3} = \frac{4}{3}$

$v_1 = \frac{dx_1}{dt} = 4 \bar{x}_2 t$, $v_1(\frac{4}{3}, \frac{1}{3}, 4, 1s) = \frac{4 \cdot 1s}{3} = 1.33 \frac{m}{s}$

$v_2 = \frac{dx_2}{dt} = 4 \bar{x}_1 t$, $v_2(\frac{4}{3}, \frac{1}{3}, 4, 1s) = \frac{16 \cdot 1s}{3} = 5.33 \frac{m}{s}$

$v_3 = \frac{dx_3}{dt} = 0$, $v_3(\frac{4}{3}, \frac{1}{3}, 4, 1s) = 0$

iii) Να βρεθούν οι εξισώσεις της απομάκρυνσης τροχιάς.

ii) $\frac{dx_1}{dt} = 4 \bar{x}_2 t \Rightarrow \bar{x}_1 = 2 - 2 \bar{x}_2 t^2 + c_1$. Για $t=0s$ $x_1 = \bar{x}_1 \Rightarrow c_1 = \bar{x}_1$ άρα $x_1 = 2 - 2 \bar{x}_2 t^2 + \bar{x}_1$

$\frac{dx_2}{dt} = 4 \bar{x}_1 t \Rightarrow x_2 = 2 \bar{x}_1 t^2 + c_2$. Για $t=0s$ $x_2 = \bar{x}_2 \Rightarrow c_2 = \bar{x}_2$ άρα $x_2 = 2 \bar{x}_1 t^2 + \bar{x}_2$

$\frac{dx_3}{dt} = \bar{x}_3$

iii) Να βρεθούν οι συνιστώσες της επιτάχυνσης για $t=2sec$

$a_1 = \frac{dv_1}{dt} + v_1 \frac{dv_1}{dx_1} = 4 \bar{x}_2$, $a_1(\frac{4}{3}, \frac{1}{3}, 4, 2) = \frac{4}{3}$

$a_2 = \frac{dv_2}{dt} + v_2 \frac{dv_2}{dx_2} = 4 \bar{x}_1$, $a_2(\frac{4}{3}, \frac{1}{3}, 4, 2) = \frac{16}{3}$

$a_3 = \frac{dv_3}{dt} + v_3 \frac{dv_3}{dx_3} = 0$, $a_3(\frac{4}{3}, \frac{1}{3}, 4, 2) = 0$

5 Η κίνηση των περιστρεφών και Lagrange σε ένα σύστημα δύο σωμάτων:

$$\left. \begin{aligned} x_1 &= \Sigma_1 e^{-t} - \Sigma_3 (e^t - 1) \\ x_2 &= \Sigma_2 e^t + \Sigma_3 (1 - e^t) \\ x_3 &= \Sigma_3 \end{aligned} \right\} \text{Lagrange} \longrightarrow \left. \begin{aligned} \Sigma_1 &= x_1 e^t + x_3 (1 - e^t) \\ \Sigma_2 &= x_2 e^t - x_3 (e^t - 1) \\ \Sigma_3 &= x_3 \end{aligned} \right\} \text{Euler}$$

ii) Να βρεθεί το πεδίο μετατοπίσεων που να περιγράφει κατά Euler με Lagrange.

$$u_1 = x_1 - \Sigma_1 = \Sigma_1 (e^t - 1) - \Sigma_3 (e^t - 1) = \underbrace{(\Sigma_1 - \Sigma_3)}_{\text{Lagrange}} (e^t - 1) = x_2 (1 - e^t) - x_3 (1 - e^t) = \underbrace{(x_2 - x_3)}_{\text{Euler}} (1 - e^t)$$

$$u_2 = x_2 - \Sigma_2 = \Sigma_2 (e^t - 1) + \Sigma_3 (1 - e^t) = \underbrace{(\Sigma_2 - \Sigma_3)}_{\text{Lagrange}} (e^t - 1) = x_1 (1 - e^t) + x_3 (e^t - 1) = \underbrace{(x_1 - x_3)}_{\text{Euler}} (1 - e^t)$$

$$u_3 = x_3 - \Sigma_3 = 0$$

iii) $\theta = \frac{e^{-t}}{x^2}$, $x^2 = x_1^2 + x_2^2 + x_3^2$. Να βρεθεί η μεταβολή της θρηπασίας.

$$v_1 = \frac{d x_1}{d t} = \Sigma_1 e^{-t} - \Sigma_3 e^t = x_1 + x_3 (e^t - 1) - x_3 e^t = x_1 - x_3$$

$$v_2 = \frac{d x_2}{d t} = -\Sigma_2 e^t + \Sigma_3 e^t = -x_2 + x_3 (1 - e^t) + x_3 e^t = -x_2 + x_3$$

$$v_3 = \frac{d x_3}{d t} = 0$$

$$\frac{D\theta}{Dt} = \frac{\partial \theta}{\partial t} + v_1 \frac{\partial \theta}{\partial x_1} + v_2 \frac{\partial \theta}{\partial x_2} + v_3 \frac{\partial \theta}{\partial x_3} = -3 \frac{e^{-t}}{x_1^2 + x_2^2 + x_3^2} + (x_1 - x_3) \frac{(-2x_1 e^{-t})}{(x_1^2 + x_2^2 + x_3^2)^2} + (-x_2 + x_3) \frac{(-2x_2 e^{-t})}{(x_1^2 + x_2^2 + x_3^2)^2}$$

Άσκηση 6 Σε κενό διάστημα σύστημα άξονα $x = \Sigma \cdot (1 + f(t))$ ισχύει $\dot{f}(0) = 0$ με $x = \Sigma$ για $t = 0$. Επίσης ισχύει: $V^t(x, t) = x$.

Να βρεθεί το $f(t)$ με $\Sigma(x, t)$.

$$\frac{dx}{dt} = V^t(x, t) \Rightarrow \frac{df}{dt} \cdot \Sigma = x \cdot t \Rightarrow \frac{df}{dt} = (1 + f) \cdot t \Rightarrow \frac{df}{1 + f} = t dt \Rightarrow \ln(1 + f) = \frac{t^2}{2} + c' \Rightarrow 1 + f = c \cdot e^{\frac{t^2}{2}} \Rightarrow f = c \cdot e^{\frac{t^2}{2}} - 1$$

$$f(0) = 0 \Rightarrow c - 1 = 0 \Rightarrow c = 1$$

$$x = \Sigma e^{\frac{t^2}{2}} \Rightarrow \Sigma(x, t) = e^{-\frac{t^2}{2}} x$$

Άσκηση 7 Κίνηση των περιστρεφών συστήματος δύο σωμάτων (κατά Lagrange): $x_1 = \Sigma_1 e^t$

$$x_2 = \Sigma_2 e^t$$

$$x_3 = \Sigma_3 + \Sigma_2 (e^t - 1)$$

Δίνεται η θρηπασία: $\theta = e^t (x_1 - 2x_2 + 3x_3)$

Να βρεθεί το πεδίο ταχυτήτων με η άλλη παράγωγος της θρηπασίας.

$$v_1 = \frac{d x_1}{d t} = \Sigma_1 e^t = x_1 e^t$$

$$v_2 = \frac{d x_2}{d t} = \Sigma_2 e^t = x_2 e^t$$

$$v_3 = \frac{d x_3}{d t} = \Sigma_2 e^t = x_2 e^t$$

$$\frac{D\theta}{Dt} = \frac{\partial \theta}{\partial t} + v_1 \frac{\partial \theta}{\partial x_1} + v_2 \frac{\partial \theta}{\partial x_2} + v_3 \frac{\partial \theta}{\partial x_3} = e^t (x_1 - 2x_2 + 3x_3) + x_1 e^t (1 - e^t) + x_2 e^t (1 - e^t) + x_2 e^t (1 - e^t) = e^t (x_1 - 2x_2 + 3x_3) + x_1 e^{2t} + x_2 e^{2t} + x_2 e^{2t}$$

απάντηση 8

$$\left. \begin{aligned} v_1 &= \frac{a_1 x_1 + a_2 x_2}{L+t} = \frac{A \cdot x_1}{L+t} \\ v_2 &= \frac{b_1 x_1 + b_2 x_2}{L+t} = \frac{2A \cdot x_2}{L+t} \\ v_3 &= \frac{c_1 x_3}{L+t} = \frac{3A \cdot x_3}{L+t} \end{aligned} \right\} \begin{array}{l} \text{ηλεκτ.} \\ \text{ταχυτήτων} \\ a_1 = A, a_2 = b_1 = 0 \\ b_2 = 2A, c_1 = 3A \end{array}$$

i) Να βρεθούν οι εξισώσεις της αλληλεπίδρασης τροχιάς

$$\frac{dx_1}{dt} = v_1 \Rightarrow \frac{dx_1}{dt} = \frac{A \cdot x_1}{L+t} \Rightarrow \frac{dx_1}{x_1} = \frac{A dt}{L+t} \Rightarrow \ln x_1 = \ln(L+t)^A + C_1 \Rightarrow x_1 = C_1 (L+t)^A$$

$$\frac{dx_2}{dt} = v_2 \Rightarrow \frac{dx_2}{dt} = \frac{2A \cdot x_2}{L+t} \Rightarrow \frac{dx_2}{x_2} = \frac{2A dt}{L+t} \Rightarrow \ln x_2 = \ln(L+t)^{2A} + C_2 \Rightarrow x_2 = C_2 (L+t)^{2A}$$

$$\frac{dx_3}{dt} = v_3 \Rightarrow \frac{dx_3}{dt} = \frac{3A \cdot x_3}{L+t} \Rightarrow \frac{dx_3}{x_3} = \frac{3A dt}{L+t} \Rightarrow \ln x_3 = \ln(L+t)^{3A} + C_3 \Rightarrow x_3 = C_3 (L+t)^{3A}$$

ii) Να βρεθούν οι εξισώσεις των σφαιρών ροής

$$\frac{dx_1}{dt} = v_1 \Rightarrow \frac{dx_1}{x_1} = \frac{A \cdot A dt}{L+t} \Rightarrow \ln x_1 = \ln(L+t)^{A^2} + C_4 \Rightarrow x_1 = C_4 (L+t)^{A^2}$$

$$\frac{dx_2}{dt} = v_2 \Rightarrow \frac{dx_2}{x_2} = \frac{2A \cdot 2A dt}{L+t} \Rightarrow \ln x_2 = \ln(L+t)^{4A} + C_5 \Rightarrow x_2 = C_5 (L+t)^{4A}$$

$$\frac{dx_3}{dt} = v_3 \Rightarrow \frac{dx_3}{x_3} = \frac{3A \cdot 3A dt}{L+t} \Rightarrow \ln x_3 = \ln(L+t)^{9A} + C_6 \Rightarrow x_3 = C_6 (L+t)^{9A}$$

Άσκηση 9

$$\left. \begin{aligned} v_x &= -\frac{a}{y} \\ v_y &= \frac{a}{x} \end{aligned} \right\} \begin{array}{l} \text{i) Να υπολογιστεί το ηλεκτ. πεδίο επιταχύνσεων.} \\ \text{Euler. ii) Να βρεθεί η περιγραφή κίνησης κατά Lagrange.} \\ \text{iii) Να βρεθεί η εξίσωση της αλληλεπίδρασης τροχιάς αν για } t=0 \text{ sec } (x_0, y_0) \end{array}$$

i) $a_x = \frac{dv_x}{dt} + v_x \frac{dv_x}{dx} + v_y \frac{dv_x}{dy} = \frac{a}{x} \cdot \frac{a}{y^2} = \frac{a^2}{x y^2}$

α) $a_y = \frac{dv_y}{dt} + v_x \frac{dv_y}{dx} + v_y \frac{dv_y}{dy} = -\frac{a}{y} \cdot \left(-\frac{a}{x^2}\right) = \frac{a^2}{x^2 y}$

ii) $\frac{dx}{dt} = v_x \Rightarrow \frac{dx}{dt} = -\frac{a}{y} \Rightarrow x t = -x y + C_1 \text{ ①}$
 $\frac{dy}{dt} = v_y \Rightarrow \frac{dy}{dt} = \frac{a}{x} \Rightarrow x t = x y + C_2 \text{ ②}$
 $\left. \begin{array}{l} \text{①} \\ \text{②} \end{array} \right\} \Rightarrow 2xy = -C_1 - C_2 \Rightarrow xy = C \text{ ③}$

για $t=0 \text{ sec}$: $x = x_0 = 1$ και $y = y_0 = \frac{1}{2}$, οπότε αντικαθιστώντας στην ③: $C = \frac{1}{2}$
 Οπότε η εξίσωση της αλληλεπίδρασης τροχιάς είναι $xy = \frac{1}{2}$

ii) $\frac{dx}{dt} = -2ax \Rightarrow \frac{dx}{x} = -2a dt \Rightarrow \ln x = -2at + C_3 \Rightarrow x = C_3 \cdot e^{-2at}$. Για $t=0 \text{ sec}$: $x = x_0 = 1 \Rightarrow C_3 = 1 \Rightarrow x = e^{-2at}$
 $\frac{dy}{dt} = 2ay \Rightarrow \frac{dy}{y} = 2a dt \Rightarrow \ln y = 2at + C_4 \Rightarrow y = C_4 \cdot e^{2at}$. Για $t=0 \text{ sec}$: $y = y_0 = \frac{1}{2} \Rightarrow C_4 = \frac{1}{2} \Rightarrow y = \frac{1}{2} e^{2at}$

απάντηση 10

δίνονται η διαδιστάση ροής: $V_1 = A \frac{x_1^2 - x_2^2}{r^4}$

$$V_2 = A \frac{2x_1 x_2}{r^4}$$

$$V_3 = 0$$

$$r^2 = x_1^2 + x_2^2$$

αποκρίση στο ευστό $\rightarrow \partial/\partial t = 0$

α) Ισχύει η εξίσωση της συνέχειας:

$$\frac{\partial \rho}{\partial t} + \rho \frac{\partial v_1}{\partial x_1} + \rho \frac{\partial v_2}{\partial x_2} + \rho \frac{\partial v_3}{\partial x_3} = 0 \Rightarrow \frac{\partial v_1}{\partial x_1} + \frac{\partial v_2}{\partial x_2} = 0$$

$$\frac{\partial v_1}{\partial x_1} = A \frac{2x_1(x_1^2 + x_2^2)^{-2} - (x_1^2 - x_2^2) \cdot 2(x_1^2 + x_2^2)^{-3} \cdot 2x_1}{(x_1^2 + x_2^2)^4} = A \frac{2x_1^3 + 2x_1x_2^2 - 4x_1^3 + 4x_1x_2^2}{(x_1^2 + x_2^2)^3} = A \frac{-2x_1^3 + 6x_1x_2^2}{(x_1^2 + x_2^2)^3}$$

$$\frac{\partial v_2}{\partial x_2} = A \frac{2x_1(x_1^2 + x_2^2)^{-2} - 2x_1x_2 \cdot 2(x_1^2 + x_2^2)^{-3} \cdot 2x_2}{(x_1^2 + x_2^2)^4} = A \frac{2x_1^3 + 2x_1x_2^2 - 8x_1x_2^2}{(x_1^2 + x_2^2)^3} = A \frac{2x_1^3 - 6x_1x_2^2}{(x_1^2 + x_2^2)^3}$$

Οπότε $\frac{\partial v_1}{\partial x_1} + \frac{\partial v_2}{\partial x_2} = 0$ και ισχύει η εξίσωση της συνέχειας.

β) Είναι η ροή αστροβόλητη;

Για να είναι η ροή αστροβόλητη θα πρέπει ο τανυστής του ρυθμού περιστροφής να είναι

$$W_{ij} = \begin{vmatrix} e_1 & e_2 & e_3 \\ \partial/\partial x_1 & \partial/\partial x_2 & \partial/\partial x_3 \\ v_1 & v_2 & v_3 \end{vmatrix} = e_1 \cdot (\partial v_2/\partial x_1 - \partial v_1/\partial x_2) - e_2 \cdot (\partial v_3/\partial x_1 - \partial v_1/\partial x_3) + e_3 \cdot (\partial v_2/\partial x_3 - \partial v_3/\partial x_2) \stackrel{?}{=} 0$$

$$\frac{\partial v_2}{\partial x_1} - \frac{\partial v_1}{\partial x_2} = 0 \quad \checkmark$$

$$\frac{\partial v_3}{\partial x_1} - \frac{\partial v_1}{\partial x_3} = 0 \quad \checkmark$$

$$\frac{\partial v_2}{\partial x_3} - \frac{\partial v_3}{\partial x_2} = 0$$

$$\frac{\partial v_2}{\partial x_1} = A \frac{2x_1(x_1^2 + x_2^2)^{-2} - 2x_1x_2 \cdot 2(x_1^2 + x_2^2)^{-3} \cdot 2x_1}{(x_1^2 + x_2^2)^4} = A \frac{2x_1^2x_2 + 2x_1^3 - 8x_1^2x_2}{(x_1^2 + x_2^2)^3} = A \frac{2x_1^3 - 6x_1^2x_2}{(x_1^2 + x_2^2)^3}$$

$$\frac{\partial v_1}{\partial x_2} = A \frac{-2x_2(x_1^2 + x_2^2)^{-2} - (x_1^2 - x_2^2) \cdot 2(x_1^2 + x_2^2)^{-3} \cdot 2x_2}{(x_1^2 + x_2^2)^4} = A \frac{-2x_1^2x_2 - 2x_2^3 - 4x_1^2x_2 + 4x_2^3}{(x_1^2 + x_2^2)^3} = A \frac{2x_2^3 - 6x_1^2x_2}{(x_1^2 + x_2^2)^3}$$

Άρα επειδή $\partial v_1/\partial x_2 = \partial v_2/\partial x_1$ η ροή είναι αστροβόλητη

Άσκηση 11

Να ελεγχθεί εάν η βολή που περιγράφεται από το πεδίο ταχυτήτων: $v_x = \frac{2x_1 x_2 x_3}{y^4}$
 $v_y = \frac{(x_1^2 - x_2^2)}{y^4} x_3$ είναι ασφιδιότητα
 $v_z = \frac{x_3}{y^2}$
 $r^2 = x_1^2 + x_2^2$

$$W_{ij} = \begin{vmatrix} \theta_1 & \theta_2 & \theta_3 \\ \partial/\partial x_1 & \partial/\partial x_2 & \partial/\partial x_3 \\ v_1 & v_2 & v_3 \end{vmatrix} = \theta_1 (\partial v_1/\partial x_2 - \partial v_2/\partial x_1) - \theta_2 (\partial v_1/\partial x_3 - \partial v_3/\partial x_1) + \theta_3 (\partial v_2/\partial x_3 - \partial v_3/\partial x_2) \stackrel{?}{=} 0$$

$$\left. \begin{aligned} \frac{\partial v_1}{\partial x_2} &= \frac{(x_1^2 + x_2^2) - x_2 \cdot 2x_1}{(x_1^2 + x_2^2)^2} = \frac{x_1^2 - x_2^2}{(x_1^2 + x_2^2)^2} \\ \frac{\partial v_2}{\partial x_1} &= \frac{x_1^2 - x_2^2}{(x_1^2 + x_2^2)^2} \end{aligned} \right\} (\partial v_1/\partial x_2 - \partial v_2/\partial x_1) = 0$$

$$\left. \begin{aligned} \frac{\partial v_1}{\partial x_3} &= -\frac{2x_1 x_2}{(x_1^2 + x_2^2)^2} \\ \frac{\partial v_3}{\partial x_1} &= -\frac{2x_1 x_2}{(x_1^2 + x_2^2)^2} \end{aligned} \right\} (\partial v_1/\partial x_3 - \partial v_3/\partial x_1) = 0$$

$$\left. \begin{aligned} \frac{\partial v_2}{\partial x_3} &= \frac{2x_1 x_2 (x_1^2 + x_2^2) - (x_1^2 - x_2^2) x_3 \cdot 2(x_1^2 + x_2^2)}{(x_1^2 + x_2^2)^4} = \frac{2x_1^3 x_2 + 2x_1 x_2^3 - 4x_1^2 x_2 x_3 + 4x_1 x_2^2 x_3 - 2x_1^2 x_2 x_3 + 6x_1 x_2^2 x_3}{(x_1^2 + x_2^2)^4} \\ \frac{\partial v_3}{\partial x_2} &= \frac{2x_1 x_2 (x_1^2 + x_2^2) - 2x_1 x_2 x_3 \cdot 2(x_1^2 + x_2^2)}{(x_1^2 + x_2^2)^4} = -\frac{2x_1^2 x_2 x_3 + 2x_1 x_2^2 x_3 - 4x_1 x_2^2 x_3}{(x_1^2 + x_2^2)^4} \end{aligned} \right\} (\partial v_2/\partial x_3 - \partial v_3/\partial x_2) = 0$$

Άρα η βολή είναι ασφιδιότητα.

Άσκηση 12

Δίνεται η πομπή συνάρτηση $\psi = x - \frac{x^2 - y}{2}$. Να βρεθεί αν υπάρχει το δυναμικό της ταχύτητας.

$$v_x = -\partial\psi/\partial y = x^2/2$$

$$v_y = \partial\psi/\partial x = 1 - 3/2 x^2$$

Εάν υπάρχει συνάρτηση δυναμικού ταχύτητας θα ισχύει: $v_x = -\frac{\partial\phi}{\partial x}$ και $v_y = -\frac{\partial\phi}{\partial y}$

$$\partial\phi/\partial x = -x^2/2 \Rightarrow \phi(x,y) = -\frac{x^3}{6} + c(y) \quad \left. \begin{aligned} \partial\phi/\partial y = -1 + 3/2 x^2 y \Rightarrow \phi(x,y) = -y + \frac{3}{4} x^2 y^2 + c(x) \end{aligned} \right\} \text{Δεν υπάρχει δυναμικό ταχύτητας.}$$

Άσκηση 13

Η συνάρτηση δυναμικού ταχύτητας διαστάσεων ασφιδιότητας πομπής είναι $\Phi(x_1, x_2, t) = (x_1 - t)(x_2 - t)$

α) Δείξτε ότι οι εξισώσεις των γραμμών πομπής είναι $(x_1 - t)^2 - (x_2 - t)^2 = c$

β) Δείξτε ότι η εξίσωση των συμπαραλληλίων τροχιών είναι $\ln|x_1 - x_2| = \frac{1}{2} [(x_1 + x_2) - \alpha(x_1 - x_2)^{-1}] + b$

$$v_{x_1} = -\frac{\partial\Phi}{\partial x_1} = -x_2 + t$$

$$v_{x_2} = -\frac{\partial\Phi}{\partial x_2} = -x_1 + t$$

$$\text{π.ρ.ρ.} : \frac{dx_1}{v_{x_1}} = \frac{dx_2}{v_{x_2}} \Rightarrow \frac{dx_1}{-x_2 + t} = \frac{dx_2}{-x_1 + t} \Rightarrow (-x_1 + t)dx_1 = (-x_2 + t)dx_2 \Rightarrow -\frac{d^2}{2} + t \cdot x_1 = -\frac{x_2^2}{2} + t \cdot x_2 + c \Rightarrow$$

$$\Rightarrow x_1^2 - 2t \cdot x_1 = x_2^2 - 2t \cdot x_2 + c \Rightarrow x_1^2 - 2t \cdot x_1 + t^2 = x_2^2 - 2t \cdot x_2 + t^2 + c \Rightarrow (x_1 - t)^2 - (x_2 - t)^2 = c$$

$$\text{συν. π.ρ.ρ.} : \frac{dx_1}{dt} = v_{x_1} \Rightarrow \frac{dx_1}{dt} = -x_2 + t \quad \text{①} \quad \frac{dx_2}{dt} = v_{x_2} \Rightarrow \frac{dx_2}{dt} = -x_1 + t \quad \text{②} \quad \frac{dx_1}{dt} - \frac{dx_2}{dt} = x_2 - x_1 \Rightarrow dx_1 - dx_2 = (x_1 - x_2) dt \quad \cdot \quad \cdot \quad \cdot \Rightarrow$$

$$\frac{dx_1 - dx_2}{x_1 - x_2} = dt \Rightarrow \frac{d(x_1 - x_2)}{x_1 - x_2} = dt \Rightarrow \ln|x_1 - x_2| = t + b \Rightarrow \ln|x_1 + x_2| = \frac{1}{2} [(x_1 + x_2) - \alpha(x_1 - x_2)^{-1}] + b$$